EXILUL ROMÂNESC

ANUL II Nr. 2 — Octombrie 1955

INSEMNĂRI

Alarmă la vișoianiști

Cititorii nu au dat poate atenția cuvenită unui scurt comentar apărut în numărul depe Octombrie 1955 al ziarului „La Nation Roumaine". Oficiosul Comitetului Național s'a alarmat de punerea în libertate a lui Guță Tătărăscu și mai ales de intențiile cu care a fost pus în libertate de către comuniști : „Se poate prea bine—scrie ziarul—că teroarea actuală să aibă nevoie în mod provizoriu de un om atât de bine antrenat a-și deservi patria". Ziarul face aluzie, întrebuințând aceste cuvinte, la rolul ce l-a jucat Guță Tătărăscu, odată pe timpul dictaturii carliste și, a doua oară, în guvernul Groza.

Incontestabil că fostul președinte de consiliu e încărcat de grele păcate politice, dar ne întrebăm dece tocmai reprezentanții Comitetului Național, cari nu se găsesc într'o poziție mai bună, s'au găsit să arunce cu piatra în el ? Cu ce drept și cu ce obraz tocmai acei ce au săvârșit păcate de o mie de ori mai grele față de neamul românesc își ridică glasul să acuze pe Tătărăscu ? Ce calamitate poate să întreacă actul dela 23 August ? Cine sunt oamenii „mai bine antrenați să își deservească țara" decât Crețianu și Vișoianu ? Toată cariera lor politică s'a desfășurat sub semnul trădării de neam.

Pe planul răspunderilor naționale, colaborarea lui Tătărăscu în guvernul Groza nu poate suferi comparație cu actul dela 23 August. Deserviciul făcut de Vișoianu neamului românesc nu își află egal în istorie. Dl Vișoianu a colaborat activ cu Sovietele dela începutul carierii sale diplomatice. Tătărăscu a colaborat constrâns de situația pe care a creat-o țării Vișoianu.

Nenorocul lui Tătărăscu este că nu are nici stofă de erou, ca să-și fi încheiat zilele în fundul unei celule (în acest caz, suntem siguri, „La Nation Roumaine" ar fi fost mai indulgentă cu fostul președinte de consiliu) și nici n'a avut abilitatea Dlui Vișoianu, oferindu-și din vreme „emeritele" sale servicii Occidentalilor. Toată viața lui politică a cântat pe struna compromisurilor. In colaborare cu comuniștii, compromisul i s'a părut cu atât mai interesant cu cât era singurul mijloc de a se ține în viață. Iată ce nu-i iartă vișoianiștii și vom vedea pentru care motiv.

Vișoianu, Crețianu și toată mafia dela Externe refugiată în occident a servit cauza sovietică în exil cu o consecvență impecabilă. Când noi toți ceream o atitudine energică Occidentalilor față de banda moscovită, Dl Vișoianu nu vedea nimic alteeva în viitor decât coexistența. Acum coexistența pare să se pună pe roate (evident un nou moment tactic în strategia sovietică) și odată cu ea începe... și tragedia pentru Vișoianu. El, prima vioară a coexistenței în exil, e amenințat de concurența lui Tătărăscu. Socoteala e simplă. In eventualitatea coexistenței, regimul comunist din România va face o serie de concesiuni, mergând până a da drumul la anumite partide. Ultimul lucru pe care-l va accepta regimul comunist va fi întoarcerea Regelui Mihai pe tron. Nu pentrucă nu ar avea încredere în el, ci pentrucă monarhia ar duce la o schimbare de regim, incompatibilă cu coexistența burghezo-comunistă, plănuită de bolșevici în România. Dar odată cu eliminarea Regelui din jocul coexistenței, implicit se elimină și Dl Vișoianu, primul său paladin. Vișoianu și cu Regele s'au sudat în exil până a forma un cuplu politic inseparabil.

In faza coexistenţei, matrimoniul nu mai rentează şi Dl Vişoianu-ferventul ei susţinător, riscă să devină o victimă a regalităţii în exil.

Strigătul de indignare al lui „Nation Roumaine" are aşadar alte dedesubturi. Ne va fi dat să vedem pe colaboraţioniştii roşii devenind superpatrioţi, pentrucă o conjunctură nefavorabilă îi împiedecă să mai trădeze...

Procedee nepermise

Acum câtva timp, refugiaţii români au luat act cu stupoare de o informaţie apărută în „Bire" : Dl Fărcăşănu a devenit cetăţean american. Stirea părea cu atât mai verosimilă cu cât aducea anumite amănunte : noul cetăţean al republici înstelate a fost felicitat în cadrul unei mese intime, de nişte deputaţi americani prieteni de-ai D-Sale.

Dl Fărcăşanu, într'o scrisoare adresată ziarului „Patria", desminte cu cea mai mare indignare informaţia din „Bire" : „In ceeace mă priveşte, de aş avea zece vieţi şi nu m'aş putea despărţi de cinstea acestei suferinţe şi mândria de a fi Român O spun cu umilinţă şi cu dragoste, căci noi nu putem da atât cât am primit dela ţara noastră."

„Bire" nu este la prima transgresiune de acest gen. Pe socoteala noastră nenumărate sunt ştirile false ce le-a răspândit această foaie. Nu mai departe decât în primăvară lansase versiunea că Dl Manoilescu a fost expulzat din Germania, mai târziu alta şi mai deochiată, toate fără niciun fundament real. Se vede că principala funcţiune a lui „Bire" în exil este de a servi ca oficină de ştiri false.

Minciuna ticluită de „Bire" referitor la Dl Fărcăşanu a urmărit un dublu efect : să arate exilului că Dnii Creţianu, Vintilă Brătianu şi Caranfil nu sunt singuri pe drumul americanizării, că mai sunt şi alţi „leaderi" ai exilului cari au păcătuit contra regulii de a fi român ; s'a urmărit apoi discreditarea Dlui Fărcăşanu în rândurile propriilor lui partizani, mai ales acum când s'a angajat în procesul dela Berna.

Noi cari n'am fost scutiţi de calomniile debitate de gazete sau gazetari iresponsabili protestăm cu toată vehemenţa contra procedeelor incorecte ale numitei foi. O gazetă trebue să servească publicul, iar nu să îl mintă şi să-l înşele. Mai ales în acest refugiu amar, o informaţie corectă şi conştiincioasă e de nepreţuit ajutor pentru a para ofensiva comunistă de dislocare a exilului. Un refugiat român, citind în „Bire", că un alt leader al exilului s'a lepădat de neamul său, ce reacţie poate avea ? Desgust şi prăbuşire sufletească, adică exact ceeace doresc comuniştii să se întâmple cu noi.

„Bire" este o anexă a partidei vişoianiste. Cunoscundu-i originea şi stăpânii, nu ne mirăm de manierele gazetăreşti ale foii şi nici nu sperăm să îşi schimbe „stilul" de a informa pe cititori. Stă în natura serviciului ce-l prestează să-i dezorienteze.

Cazul Iuşco

Intre persoanele care au făcut uz de decretul de amnistie şi s'au repatriat este şi un student dela München Iuşco Ion. Impotriva acestuia existau bănuieli că este un intrus al serviciilor reperiste între refugiaţii români din Germania. Individul făcea dese călătorii la Berlin şi întregul său comportament îl indicau a fi mai degrabă un agent decât un refugiat oarecare.

Gravele suspiciuni care planau asupra lui Iuşco n'au împiedecat anumite organizaţii să-l ia sub ocrotire şi chiar să-l promoveze la locuri de răspundere. Graţie acestei cărţi de recomandaţie, Iuşco a circulat cu uşurinţă în toate mediile româneşti şi a putut să se informeze la sursă de tot ce se întâmplă în Germania. Astăzi după „repatriere" nu mai există niciun dubiu asupra identităţii lui. El a fost retras de comunişti depe teren, fie pentrucă guvernul din ţară avea nevoie de declaraţiile lui în legătură cu acţiunea de repatriere, fie pentrucă se afla pe punctul de a fi descoperit.

Acum, după ce faptul s'a consumat, e necesar să abordăm şi problema răspunderilor. Pentrucă în acest caz, caşi în multe altele, nu avem de-aface cu agenţi de clasă mare, ci cu primul cules de pe stradă, care e luat şi introdus cu o uşurinţă mai mult decât condamnabilă în comunitatea românească. Impotriva lui Iuşco existau suficiente indicii că nu poate fi un refugiat oarecare şi tousi nu a funcţionat împotriva lui nici cea mai elementară măsură de prudenţă. Nu mergem atât de departe încât să vedem în această generoasă îmbrăţişare a primului venit mâna tovarăşilor comunişti, dar o cauză nu se poate tăgădui : este goana după partizani. Pe această filieră se poate strecura orice agent. Sunt o serie de grupări care nu sunt interesate la altceva decât cum să-şi îmulţească numărul membrilor, indiferent prin ce mijloace şi de unde îi ia. Nu se cere altceva noilor refugiaţi decât să fie antilegionari. Este criteriul suprem care decide de sinceritatea anticomunistă a cuiva.

Acum câţiva ani, de pildă, Dl Gen. Gheorghe a făcut o pretinsă achiziţie în persoana filologului Popinceanu. Dl Popinceanu descinsese de curând din zona sovietică. In această zonă a trăit în perioada cea mai tulbure, 1945-1950. Ruşii nu numai că nu l-au supărat cu ceva, dar i-au îngăduit chiar să funcţioneze ca lector de limba română la Universitatea din Leipzig. Nu trebue să dispui de capacitatea mintală a Gen. Gheorghe ca să îţi dai seama că Ruşii nu l-au tolerat pe Dl Popinceanu numai de dragul cunoştinţelor sale. Comuniştii nu au dovedit un respect deosebit nici pentru cultură şi nici pentru purtătorii ei. Faptul de a fi trăit aşadar cineva în zona sovietică cinci ani constitue o prezumţie puternică contra acestuia. Dar Dl Gen. Gheorghe nu s'a impiedecat de acest amănunt. Astăzi unde nu apare Dl Popinceanu ? La serbări naţionale, la congrese, în presă şi în reviste, iar în domeniul politic e un fel de factotum al grupării Românilor Liberi din Germania.

Noi nu afirmăm că Dl Popinceanu ar fi adus ceva năravuri din zona sovietică,sau că acolo ar fi făcut anumite servicii, dar există o presumţie... Ca atare, îmbulzeala rezistenţialistă a fostului locuitor al zonei sovietice, dacă nu dă întodeauna de gândit, e cel puţin supărătoare şi denotă o lipsă totală de vigilenţă din partea grupării Gheorghe-Nicola contra posibilelor infiltraţii comuniste.

Ofiţerii din exil

Grupul de ofiţeri ataşat Comitetului Naţional, cum sunt de pildă, Gen. Petrescu, Com. Opran, Col. Neferu şi alţii pretind că ei nu fac politică, ci servesc pe M. S. Regele. Regele a încredinţat formarea reprezentanţei naţionale Dlui Vişoianu, iar ei, ca ostaşi disciplinaţi se supun voinţei Regelui, care este şeful supreem al Armatei.

Părerea marei majorităţi a exilului este cu totul alta. Aceşti ofiţeri nu împlinesc poruncile decalogului ostăşesc, ci desfăşoară tocmai activitatea de care ei nu vor să audă : fac politică. Pentrucă nici Regele nu mai e Rege în sensul de a dispune de „jus imperii" şi niciun alt demnitar din ţară nu mai e ce-a fost. Nici Dl Gen. Petrescu nu-şi poate exercita efectiv comanda şi niciuna din fostele excelenţe nu mai poate da dispoziţii — pentru simplul motiv că exerciţiul suveranităţii a încetat odată cu trecerea frontierei. Teoria constituţională a Gen. Lazăr, care îşi imaginează că suveranitatea naţională stă închisă în sertarul său, este unica pe glob.

In exil toţi refugiaţii desfăşoară o activitate politică, indiferent că au fost sau nu înregimentaţi cadrelor active ale armatei. Nici Regele nu face excepţie. E liber aşadar fiecare ofiţer refugiat să se ataşeze grupului politic care este mai apropriat de propriile lui vederi. Nu numai că este liber şi e în dreptul său, dare are şi o sacră datorie. Politica, în actualele împrejurări, nu înseamnă altceva decât organizarea forţelor româneşti în vederea luptei de eliberare.

Ofiţerii din jurul Comitetului nu se pot acoperi cu persoana Regelui, pentrucă nu mai există comandă de stat. Ei participă la o acţiune politică, asumându-şi riscurile şi responsabilităţile inerente oricarei acţiuni politice. In exil nu mai există decât grupări de forţe, dirijate de obiectivul eliberării, şi numai viitorul poate decide în mod definitiv de lealitatea fiecăruia faţă de neam.

O eroare a Episcopului Valerian

La congresul din Iulie dela „Vatra Românească", P. S. S. Episcopul Valerian, din dorinţa de a evita unica soluţie a crizei care bântuie în Biserica ortodoxă din exil — recunoaşterea Mitropolitului Visarion ca păstor suprem al Românilor ortodocşi din Occident — a pus să se voteze o moţiune, prin care se cerea Patriarhiei dela Constantinopol să intervină pe lângă guvernul din Bucureşti, pentru a da voie Episcopului Moruşca să revină în America.

Partea tare a Episcopului Valerian în conflictul cu Episcopul Moldovan era un argument de natură politică. Canonic, Episcopul Moldovan pare mai bine înscăunat în şea. Dar faptul că Episcopul Moldovan a primit tiara episcopală cu sprijinul şi îngăduinţa Anei Pauker l-a făcut suspect în ochii credincioşilor. Dacă Episcopului Policarp Moruşca i s'ar îngădui să se întoarcă în America, aşa cum doreşte Episcopul Valerian, aceasta presupune că are de câştigat ceva şi guvernul comunist. Se repetă aşadar povestea cu Episcopul Moldovan şi într'o formă mult mai gravă. Episcopul Moldovan era cetăţean american şi numai prin faptul că a pletat în ţară ca să fie sfinţit Episcop şi-a atras asupra lui blamul opiniei publice din nefericire perfect îndreptăţit. Episcopul Moruşca, cetăţean român, cu atât mai mult nu va fi lăsat să părăsească ţara până ce guvernul comunist nu va obţine asigurarea că plecarea lui în America va fi utilă cauzei comuniste. Episcopul Moruşca va veni în America grevat de angajamente faţă de comunişti, dacă nu mai mari, în orice caz tot atât de oneroase ca acelea care apasă asupra Episcopului Moldovan.

Făcând acest demers prin Patriarhia d'n Constantinopol, Episcopul Valerian s'a descoperit în faţa Episcopului Moldovan, abandonând cea mai tare poziţie a lui. De acum înainte cu greu poate să acuze pe Episcopul Moldovan că face jocul comuniştilor, când el însuşi e dispus să se supună unui superior venit din R. P. R.

Sforţări zadarnice

Amnistiile acordate de statele satelite refugiaţilor politici în occident arată că tehnocraţii din Kremlin, adevăraţii autori ai măsurii, au isbutit să descopere la momentul oportun, în epoca conferinţelor dela Geneva, un nou călcâiu al lui Ahile pe trupul şi aşa destul de însemnat cu răni al lumii libere. Faptul e destul de grav şi nu poate fi banalizat retoric numai prin simple declaraţii de desolidarizare şi de condamnare, ci pretinde măsuri urgente pentru curmarea unui rău evident.

Intr'o perioadă de agitaţie coexistenţială, când Moscova încearcă să consolideze politic, printr'un pretins tratat european de garanţie şi de securitate, rapturile săvârşite în ultimele decenii pentru a întări astfel baza de plecare a viitorului său atac împotriva lumii capitaliste, reîntoarcerea acasă a unor refugiaţi de marcă reprezintă pentru Uniunea Sovietică un câştig moral ce nu poate fi subliniat în deajuns ; fiindcă cu aceşti refugiaţi dispar mărturiile vii şi bine grăitoare ale tuturor crimelor şi fărădelegilor bolşevice. Pe de asupra, refugiaţii pot fi folosiţi—după cum se şi întâmplă de fapt—ca unelte pentru demoralizarea şi dezarmarea rezistenţelor active şi sufleteşti din ţările subjugate şi ca arme foarte primejdioase pentru compromiterea puterilor occidentale şi a statelor în care şi-au petrecut refugiul. Prin ei se poate condamna cu patos fals, dar sub lumina de foc bengal al unui aparat propagandistic bine pus la punct, nesinceritatea egoistă a Occidentului. Căci, după cum spun crainicii din Răsărit, puterile care se erijează în public ca apărători hotărâţi ai libertăţii şi ai celor slabi şi asupriţi, supun de fapt când au putinţă, pe cei care au avut încredere în făgăduielile lor, la cele mai crude umilinţe şi-i împing în cea mai neagră mizerie.

Cam astfel vorbesc cocorii, acele păsări rare şi arătoase, ca fostul preşedinte de până mai ieri al guvernului polon din exil, cari au plecat de pe meleagurile apusene spre a reveni „pocăiţi" şi de inavuabile ar fi fost tocmelile ascunse ce au provocat asemenea senzaţionale schimbări de front, acestea pot totuşi produce confuzii dăunătoare marei cauze pe care ţările încă libere ar trebui să o apere cu toată sinceritatea şi puterea. Nu e lipsit de haz amar faptul că asemenea evadări s'au produs în măsura apreciabilă, atât ca număr cât şi ca importanţă a persoanelor, mai ales din emigraţiile favorizate şi lăudate de puternicii zilei ca elemente sigure şi de temei ale ordinei democratice. Emigraţia noastră oropsită, dimpotrivă, nu a înregistrat până acum asemenea exoduri alarmante, cu toate că a fost supusă unui regim mai mult decât vitreg. Protecţia specială acordată cercurilor restrânse de profitori de pe urma a două dictaturi corupte ce-şi continuă acţiunea destructivă şi în exil, cu aceleaşi metode cu care au falsificat viaţa publică dela noi până la prăbuşirea statului, desigur că nu poate fi considerată ca un ajutor efectiv pentru emigraţia românească ca atare şi nici nu reprezintă o metodă fericită pentru atingerea marilor ţeluri libertare. Se prea poate ca excluderea unor factori, a căror capacitate de rezistenţă faptică împotriva imperialismului despotic bolşevic a fost demult verificată, să convină anumitor calcule şi interese nemărturisite, dar ea nu poate servi în niciun caz cauza democraţiei adevărate şi a libertăţii. Căci nici prin denunţuri sau surogate unioniste şi nici prin cele mai rafinate intrigi ale unor indivizi inclinaţi la tranzacţiile cele mai ruşinoase, dacă servesc interesul lor personal, nu poate fi urnită lespedea grea a cotropitorului ce sdrobeşte trupul şi ucide sufletul Naţiunii. Calculele forţelor oculte ce susţin asemenea tranzacţionişti care nu urmăresc decât să reîntroneze stăpânirea falimentară din trecut, cu tot cortegiul ei de rele, se întemeiază pe o iluzie fatală, că prin asemenea tertipuri se pot reface anumite forme de regim semi-colonial. Aceste acţiuni pot provoca cel mult frământări noi şi sterile, în măsură să transforme un loc de răscruce istorică într'un element de slăbiciune maladivă. Niciodată reacţiunile retrograde, sub orice firmă s'ar prezenta, n'au fost făuritoare de destin, deoarece caracterul lor static e potrivnic vieţii, încercând să ţină lumea într'o stare de imobilitate artificială, aşa cum regimul sovietic face de mai mulţi ani sforţări disperate să oprească prin silnicie evoluţia normală a omenirii.

Teluri asemănătoare urmăreşte şi acţiunea de corupţie şi demoralizare a emigraţiei noastre patronate de anumite foruri străine. Faptul că această emigraţie a rămas totuşi atât de inaccesibilă cântecelor de sirenă ale amnistiei reperiste dovedeşte lipsa de efect a unor asemenea sforţări.

Cazul unei baionete „inteligente" care prin destăinuiri injurioase la adresa nepoţilor Unchiului Sam doreşte să-şi exprime recunoştinţa

(Urmare in pag. 5)

Om politic şi om de afaceri

In ţara noastră domnea o gravă confuzie între două domenii cari, prin natura lor şi pentru buna desvoltare a fiecăruia, trebue să rămână net delimitate : domeniul politic şi domeniul afacerilor. Politica era considerată un fel de afacere, un mijloc de îmbogăţire. Miniştrii sau deputaţii nu se mulţumeau cu salariile sau diurnele lor, ci abuzau de situaţia ce-o deţineau pentru a-şi rotunji veniturile pe căi nepermise. Ei se transformau în samsarii adevăraţilor oameni de afaceri, înlesnindu-le acestora beneficii enorme în dauna statului.

Un om politic, din momentul ce a fost învestit cu o funcţiune publică, nu-şi mai aparţine sieşi. El devine un gospodar al Naţiunii. Interesul lui, cel puţin atâta timp cât se află în funcţiune, trebue să treacă pe al doilea plan. Milioane de cetăţeni îi acordă încredere şi el trebue să onoreze această încredere. Banul statului, banul strâns din munca a milioanelor de oameni, trebue respectat cu religiozitate. Unui om politic nu îi este permis să se atingă de o centimă din banul statului, fără o acoperire legală, şi nu îi este permis să tolereze în sfera funcţiunii lui niciun abuz de acest gen.

Modul cel mai grav de a prăda statul nu este acel direct. Aici există anumite limite. Numai în România s'a văzut că miniştri, care încheiau împrumuturi pentru stat, să fie gratificaţi cu un procent de din valoarea împrumutului de către băncile respective. Numai în România s'a văzut că bunurile statului să fie date exploatării acelor persoane sau societăţi care plăteau mai bine pe ministri. Numai în România s'a văzut că miliarde din bugetul statului să fie dăruite unor instituţii particulare, în timp ce funcţionarii statului mureau de foame. In mod izolat, asemenea afaceri scandaloase s'au petrecut şi în alte ţări, dar la noi nu mai era vorba de transgresiuni, ci de un obiceiu al pamântului.

Cine vrea să se îmbogăţească,are deschisă calea comerţului, a industriei, a speculaţiilor financiare. E de dorit ca în viitor, cât mai mulţi români să se consacre acestor întreprinderi profitabile. Nu numai că îşi satisfac propria lor vocaţie, dar aduc şi un nepreţuit serviciu neamului. Pentrucă nu vor mai fi exclusiv străinii cari să mânuiască pârghiile economice ale ţării. Dar aceleaşi persoane, dornice să îşi construiască o cât mai largă bază materială, transplantate în domeniul politic, provoacă cele mai mari nenorociri. Pentrucă vor fi mereu înclinate să confunde bugetul statului cu propriul lor buzunar şi vor accepta bani de oriunde li se întind, fără a se mai gândi la interesele neamului.

Ambele vocaţii sunt onorabile. Cu condiţia ca să nu se exercite decât pe terenul lor propriu. Nimeni să nu-şi asume obligaţii pe care nu le poate ţinea. Un om politic trebue să fie atât de pătruns de spiritul de jertfă încât trebue să fie gata să îşi dea viaţa pentru a apăra interesele neamului.

Una din primele măsuri ce trebue luate la întoarcerea în ţară este instituirea controlului cetăţenesc asupra demnitarilor statului. Toţi miniştrii şi deputaţii înainte de a intra în funcţiune trebue să facă o declaraţie de averea ce o posedă, iar, la ieşirea din funcţiune aceeaşi declaraţie să fie obligatorie. Comisiunea controlului cetăţenesc va verifica declaraţiile făcute, trăgând la răspundere pe acei demnitari cari nu-şi vor putea justifica mărirea averii în perioada funcţiilor lor.

Sforţări zadarnice

(Urmare din pag. 4)

pentru binefăcătorii care i-au dat putinţa să-şi dea din nou arama pe faţă, este izolat şi nici nu poate atârna greu în cumpănă, fiindcă această armă ruginită a fost scoasă demult, ca material degradat, din inventarul neamului. Mulţimea emigranţilor români de rând nu confundă însă desrobirea cu acţiunea de restabilire a unor idoli găunoşi şi răufăcători, ci aşteaptă cu încredere fapta într'adevăr înoitoare, care să repună Naţiunea în drepturile ei legitime şi să dea putere de viaţă spornică statului românesc liberat de orice ipoteci fatale. Toate sforţările contrarii vor rămâne mereu zadarnice fiindcă sunt potrivnice celor mai legitime aspiraţii şi orânduielilor firesti.

C. S.

RECTIFICARE

In articolul „Despre paradoxul coexistenţei", semnat de Dl Const. Sassu, din numărul precedent al „Exilului Românesc", s'a strecurat o greşală de tipar, care schimbă sensul unei fraze. Pe pag. 6, coloana 2-a, rândul 14-15 de jos s'a scris : „A fi silit să te pui singur pe aceiaşi treaptă..." Corect se citeşte : „Să fie silit să se pună pe aceeaşi treaptă..."

REVISTA PRESEI

Chestiunea constituțională

Dl Seicaru, în „Curierul Românesc“ Nr. 1 Oct. 1955), reia chestiunea constituțională, provocat de tratarea aceleiași probleme în „Vestitorii“. Suntem nevoiți să remarcăm însă că interpretarea ce-o dă Dl Seicaru articolului din „Vestitorii“ sub anumite aspecte este forțată. D-sa scrie : dl Horia Sima examinează problema constituțională sau mai exact, pune problema ex-regelui Mihai. Noi socotim că avem de-aface cu două probleme diferite : una e problema Regelui Mihai și alta e problema constituțională. A fi contra Regelui Mihai nu înseamnă ipso facto a fi găsit soluția potrivită problemei constituționale, dupăcum, dacă ai fi cel mai înfocat partizan al lui Mihai, asta nu impune scoaterea problemei de pe rol.

Chestiunea constituțională se referă la restaurarea statului român. Noi susținem că opera de reorganizare a statului român trebue să plece dela Națiune. E principiul recunoscut de Constituția României încă dela 1866 și necontestat de nimeni în dreptul constituțional modern. E aproape banal să mai susții asemenea adevăruri și e absurd ca cineva să se împotrivească lor afară de cazul că este comunist sau urmărește instaurarea unei noi dictaturi ,după eliberare. Cine se opune principiului că „toate puterile emană dela Națiune“ sau caută sa îl subtilizeze, vine în conflict cu concepția democratică.

La întoarcerea în țară, trebue să dăm cuvântul Națiunii. Ea e chemată să se pronunțe asupra formei de guvernare. Această procedură nu exclude nicidecum revenirea Regelui Mihai pe Tron. Dacă Națiunea hotărăște revenirea la Monarhie și îl solicită pe Rege să-și reia tronul, Regele se întorce, depune jurământul pe noua Constituție și începe să își exercite funcțiunea de Rege, conform prevederilor noii Constituții. Dacă 99 la sută din populație ar fi pentru Rege, inclusiv Dl Seicaru, consultarea Națiunii e indispensabilă. Altminteri nu e rege, nu e rege constituțional și fiecare cetățean îl poate soma, și pe bună dreptate, să părăsească tronul.

Pentru noi chestiunea drepturilor Națiunii este primordială și premerge oricărei alte probleme sau polemici în jurul Regelui. Dacă poporul ar vota sistemul republican de guvernare și moravurile balcanice s'ar perpetua și sub republică,nu am făcut nimic. Trebue imaginat și realizat un sistem de garanții constituționale care să împiedece în viitor uzurparea. Dacă Națiunea vrea pe Regele Mihai, e dreptul ei. Esențial este că Națiunea să vrea, și nu să i se impună forma de guvernare printr'o lovitură de stat. Dl Seicaru e contra Regelui Mihai. E liber să-și susțină ideile. Sistemul democratic îi garantează libertatea de gândire și de expresie. Ce va face Națiunea e alta chestiune. Dar, din momentul ce Națiunea s'a pronunțat într'un fel sau altul, e obligat și Dl Seicaru să se supună obligațiilor ce decurg din pactul fundamental.

Chestiunea Regelui Mihai este cu totul alta. Raporturile dintre Rege și mișcare s'au răcit în exil, pentrucă patronează o acțiune dăunătoare intereselor neamului. Am spus patronează, pentrucă în niciun fel nu-i putem recunoaște patronatului său un caracter constituțional. Regelui i se poate cere sfaturi, o aprobare chiar, dar nu i se poate recunoaște pretenția de a semna ucazuri constituționale în exil. Și aici Dl Seicaru are alt punct de vedere. Dânsul crede că Regele nu e Rege în exil din pricina abdicării. Problema e mult mai simplă : chiar dacă nu ar fi abdicat, chiar dacă ar fi fost expediat peste frontieră, fără a fi semnat actul de abdicare, nu poate fi vorba de o continuitate a regalității în exil. Dl Seicaru ca vechiu parlamentar, știe că orice demnitar al Statului, orice deținător al suveranității naționale, din momentul ce părăsește teritoriul național, implicit își pierde dreptul de a face acte în numele Națiunii. Deaceea miniștrii și prim-miniștrii, când treburile îi mână în străinătate, își lasă interimari. Cu Regele povestea nu este diferită. Prin părăsirea teritoriului național, liberă sau forțată, chestiunea e de puțină importanță, a încetat puterea lui legală, devenind un simplu particular ca noi toți. E fost și... viitor Rege.

In sprijinul acestei teze, adăugăm și alte două argumente : legațiile și guvernele formate în exil. Clădirea unei legații sau ambasade se bucură de extrateritorialitate. Legația e considerată o particulă din pământul țării, o enclavă națională într'un teritoriu străin. Numai din interiorul acestui minuscul teritoriu național, care este clădirea legației, agenții diplomatici pot împlini acte în numele țării lor. Guvernele formate în exil, când nu sunt simple ficțiuni, când sunt înzestrate cu dreptul de deciziune, își trag originea și puterea dela suveranitatea altui stat. Acest stat le dă aprobarea de funcționare, le oferă ospitalitatea pe propriul lor teritoriu, le procură mijloacele materiale și le pune la dispoziție și propria lor forță pentru a-și îndeplini misiunea.

Din acest punct de vedere, singurul demnitar român din exil care se poate lăuda că reprezintă continuitatea legitimă a statului român, pentrucă stă cu picioarele pe pământul țării lui, este Dl Ministru Dimitrescu dela Madrid. Legația română dela Madrid continuă să fie recunoscută de statul spaniol.

REVISTA «CARPATI» Nr. 6-7-8

Cu acest număr valoros vine revista „Carpați“, prin râvna și sacrificiul celor care-o conduc,

(Continuare în pag. 13)

MĂRTURII STREINE

Vecinul dintre Dunăre și Carpați

In anul acesta s'a împlinit un deceniu dela terminarea celui de al doilea război mondial, în urma căruia contactul secular direct între Germania și popoarele din sud-estul Europei a fost întrerupt. „Astfel a amuțit în Sud-Est un acord, care a exercitat mereu un farmec deosebit asupra sensibilității germane și a îmbogățit în multe privinți viața în Europa Centrală“.

Cu această evocare, acompaniată de un fragment din „Rapsodia Română“ a lui Enescu, a fost introdus la radio Stuttgart un reportaj radiofonic, redactat de Johannes Weidenheim și intitulat „Die Begegnung-Nachbarn zwischen Donau und Karpaten“ (Intâlnire — Vecini între Dunăre și Carpați).

Prima întâlnire a fost rezervată poporului român și a început cu recitarea și executarea instrumentală a melodiei unei doine. „Aceasta“, a completat unul din crainici, „e vocea unuia dintre popoarele europene cele mai aparte, e vocea Românilor. In tot cursul istoriei lor i-a însoțit poezia „doina“, cântecul popular pastoral, cântat de ciobani și de țărani în liniștea nemărginită a Carpaților,— o poezie plină de foc și simțire, de un atașament de viață elementar și de o puternică afectivitate... Aceasta e poezia populară română ; nimeni nu știe cine e autorul, dar recunoaștem că în ea și-a găsit expresia minunată, într'o formă desăvârșită, o melancolie aproape fără scăpare. Românii stăpânesc suveran limba—câteodată atât de matur, încât reprezentanții lor intelectuali înclină să jongleze cu cuvintele“.

Exemplul unui astfel de „reprezentant intelectual“ al poporului român e ales nu prea fericit în persoana „liricului“ Tara. Pomenirea numelui fondatorului „dadaismului“ e însă un pretext pentru a informa ascultătorii germani că multe din talentele literare românești au înflorit în atmosfera intelectuală a Parisului. „Preferința pentru Paris nu trebue să surprindă : Românii se numără printre popoarele latine, deși ființa și limba lor au primit un considerabil adaus slav“.

Dela relevarea tezaurului cultural al poporului român, reportajul a trecut la descrierea bogățiilor țării noastre, „în raport cu suprafața ei, una dintre cele mai bogate din lume“; bogățiile acestea n'au aparținut totuși Românilor, care, „în majoritatea lor, au fost întotdeauna un popor nespus de sărac. Cu o capacitate de suferință de neimaginat, păstorii și micii țărani români au suportat secole la rând exploatarea boierilor și domnilor lor, numai rareori punând la cale răscoale de o ferocitate pe care la fel de greu ne-o putem închipui“.

Cele câteva răscoale ale Românilor contra asupritorilor streini sau autohtoni au fost însă numai acte de extremă disperare. Firea Românului e alta, recunoaște autorul. „Românii sunt cel mai pașnic popor din Balcani și pot concura în această privință și în spații mai vaste. Expediții de cucerire și îndeletniciri soldățești le sunt complet străine... Ei au despre bărbăție o concepție cu totul diferită de cea a altor popoare“.

Analiza „bărbăției“ specifice Românilor nu prea e reușită, iar pretenția că ofițerii români obișnuiau, până la al doilea război mondial, să se fardeze e o generalizare absolut neîntemeiată. Felul de a fi resemnat al Românului e considerat un efect al lungii stăpâniri turcești. „Năvălirile pustiitoare ale Turcilor n'au avut ca efect, ca la alte popoare, întărirea puterii de rezistență și a dorinței de a contraataca, ci nepăsarea și, în parte, indiferența pentru orice progres“.

Pentru a ilustra această „indiferență pentru orice progres“ a fost citat un pasaj din jurnalul de călătorie al lui Hellmuth von Moltke. Invingătorul de mai târziu al lui Napoleon al III-lea a fost trimis în tinerețe de guvernul prusian în Turcia, ca instructor militar. Trecând prin Tara Românească și Dobrogea, a cules unele impresii despre viața de atunci a Românilor, pe care citindu-le astăzi ne îngrozim de primitivitatea în care trăiau strămunicii noștri. Trebuie amintit însă că Hellmuth von Moltke a fost martorul acestor stări de lucruri în principatele românești în anul 1835, adică scurt timp după ieșirea de sub neagra dominație fanariotă. A lua de mărturie însemnările lui v. Moltke, pentru a descrie publicului german stilul de viață românesc, e însă cam același lucru ca o încercare de a informa publicul românesc asupra obiceiurilor și vieții de fiecare zi a populației germane, citând din Tacitus.

Condițiile istorice și sociale s'au schimbat de atunci radical, dar „trăsătura de caracter filozofico-pasivă a românului a rămas“. E aceasta un semn de decadență și de lipsă de energie vitală ? „Tocmai contrariul e cazul : Românii au luptat întotdeauna cu alte arme decât cele obișnuite : anume, cu copii noi născuți. Cu cât le-a mers mai rău, cu atât mai mulți copii au avut...“ iar mai departe, în ce privește progresul tehnic : „pentru tehnică și organizare practică, poporul român nu simte nicio vocație ; cu toate acestea, lucrările manuale și costumele naționale sunt de o frumusețe incomparabilă și dovedesc o puternică fantezie. Când se adună duminica în costumele lor pitorești și-și întind mâinile să joace hora, dansul lor național, oferă privirilor unui străin tabloul unei sociabilități cordiale și al unei mișcătoare bucurii de a trăi“.

Reportajul radiofonic dela Radio Stuttgart asupra poporului român, în care, după cum se vede din cele câteva citări, aprecierile pozitive au alternat cu altele mai puţin măgulitoare, a sfârşit cu mărturiile unui mare filo-român, poetul şvab Adam Müller-Guttenbrunn, care, din cauza simpatiilor nutrite faţă de neamul nostru, a fost silit să-şi petreacă mare parte din viaţă în surghiun. Ceeace l-a impresionat mai ales pe Müller-Guttenbrunn la poporul român e paradoxul îmbinării condiţiilor de viaţă primitive şi caracterului de neobişnuită fineţă a multora dintre moravurile româneşti. „Cine cunoaşte însă pe Românii mai îndeaproape nu se miră de aceste manifestări de rafinament unice: sângele roman din vinele lor le conferă rolul unui popor vechi şi capabil de cultură. Ei abhoră formele convenţionale şi le place tot ceeace e viu şi nesilit". Un atribut al stilizării rasiale a Românilor e şi aparenta lor moliciune. „Cu toată lipsa lor de duritate, Românii sunt însă mândri şi, cu toată aversiunea lor pentru atitudinile războinice, ştiu să fie demni".

Propagandă culinară

De când coexistenţa dintre Est şi Vest se desvoltă în „spiritul dela Geneva", numeroşi cetăţeni americani, printre ei mai mulţi senatori, au vizitat Uniunea Sovietelor şi unele din statele satelite.

In cursul scurtelor vizite, aranjate cu abilitate de propagandiştii Inturist-biroului, n'au văzut cel mai adesea decât lucruri care i-a impresionat pozitiv. S'au petrecut şi unele incidente neplăcute, ca păţania unui senator care a fost forţat să stea aproape o oră cu mâinile ridicate în sus, în semn de predare, în faţa ţevii revolverului unui ofiţer sovietic xenofob. Cei mai mulţi au fost cruţaţi însă de astfel de surprize şi n'au înregistrat decât aspectele eficienţii anumitor realizări industriale, care pentru mentalitatea majorităţii Americanilor constitue apogeul progresului uman. Senatorul republican Malone, de pildă, până acum ireductibil adversar al experienţei bolşevice, s'a întors încântat de stabilitatea politică şi economică a Sovietelor şi mai ales de dorinţa arzătoare de pace a poporului rus. Un alt vizitator, membru al delegaţiei de fermieri care a vizitat colhozurile ruseşti, a constatat că eficienţa tehnicei agricole sovietice nu e comparabilă cu cea din America, dar că, în schimb, Americanii ar trebui să-şi însuşească respectul comuniştilor pentru... cultură.

Unul din excursionişti, senatorul Allen Ellender, a avut curiozitatea să facă un popas în R.P.R. Cu nimic mai puţini zeloşi decât confraţii sovietici, propagandiştii reperişti l-au luat în primire, prelucrându-l cu metode naţionale. In trecut, când oaspeţi streini distinşi ne vizitau ţara, erau copleşiţi cu daruri şi ospătaţi luculic cu specialităţile bucătăriei româneşti. E posibil ca propagandiştii burghezi de atunci să nu fi cunoscut înţelepciunea dictonului german că „die Liebe geht durch den Magen" (dragostea trece prin stomac), dar fapt e că instinctul nu-i înşela: propaganda culinară românească rivaliza, în ce priveşte rezultatele, cu cea ungurească, care opera cu mijloace mult mai rafinate.

Comuniştii au preluat această metodă, transformând-o într'o eficace armă psihologică a proletariatului. In cazul senatorului american Ellender, efectul ei a fost total: pur şi simplu, l-a dat gata! Iată, propriile declaraţii făcute ziariştilor în cadrul unei conferinţe de presă organizată la Viena, reproduse de ziarul „Daily Worker":

„Intr'un sat, la 250 Km. de Bucureşti, lângă frontiera bulgară, mi-am ales o casă ţărănească şi am fost condus acolo. Am mâncat una din mesele cele mai bune din viaţa mea. Masa a fost servită într'o cameră foarte curată, fiind cmpusă din pâine şi brânză, cele mai bune roşii care se pot imagina, supă de pasăre, pui fript, vinete, plăcintă cu brânză şi pepeni verzi. Puiul era fript aşa cum se obişnuieşte în Sud, ca la noi în Louisiana. Când m'am sculat dela masă, mă simţeam aşa de umplut, că abia puteam să mă mişc."

Munca forţată în R. P. R.

Mulţi oameni politici sau de ştiinţă din lumea liberă sunt înclinaţi să considere într'o lumină favorabilă lucrările capitale din statele comuniste, ignorând teribilele sacrificii impuse populaţiei pentru realizarea lor. Roger Baldwin, preşedintele Ligii Internaţionale pentru Drepturile Omului, a publicat deaceea o lucrare, „A New Slavery" (Noua Sclavie), în care denunţă sistemul muncii forţate din Rusia şi ţările satelite. „Ce poate fi mai lucrativ pentru un stat comunist poliţist", scrie Roger Baldwin, în prefaţa cărţii sale, „decât să aresteze şi să trimită la muncă forţată pentru construirea unui mare canal ţăranii cărora s'au opus colectivizării pământului lor sau pe muncitorii nemulţumiţi care au vrut să facă grevă, aşa cum s'a întâmplat în România?"

Relatările lui Roger Baldwin asupra sistemului muncii forţate în statele comuniste se sprijină pe un bogat material documentar, luat din rapoartele Organizaţiei Naţiunilor Unite şi din numeroase cărţi asupra acestui subiect apărute în ultimii ani. Ceeace merită să fie remarcat din capitolul consacrat stărilor respective din România e prezentarea introductivă. Insuşi titlul capitolului — „România, o insulă latină în marea slavă" — subliniază poziţia specială a României în blocul sovietic. „Din punct de vedere cultural", scrie autorul în introducere, „România e avan-postul Europei

(Continuare în pag. 13)

EXILUL VECINILOR

Dilema emigraţiei poloneze

Recenta amnistie în favoarea foştilor cetăţeni aflaţi în exil, anunţată în toate ţările satelite, a avut cel mai puternic ecou în rândurile emigraţiei poloneze. Printre numeroasele victime, se numără însuşi şeful guvernului polonez în exil dela Londra, Hugo Hanke, secretarul Uniunii foştilor combatanţi polonezi şi mulţi din membrii armatei de eliberare din cel de al doilea război mondial, de sub comanda generalului Anders. Printre ultimii, curentul pentru reîntoarcere în Polonia e atât de puternic, încât guvernul Angliei, pe teritoriul căreia se găsesc majoritatea lor, s'a văzut obligat să ia unele măsuri de securitate.

Spre deosebire de repatriaţii din Ungaria şi România cari, în declaraţiile lor libere sau forţate, şi-au motivat întoarcerea fie cu dorinţa elementară de a-şi revedea patria şi familia, fie din cauza mizerii îndurate în exil, toţi repatriaţii polonezi au insistat asupra răspunderii pe care o simt pentru viitorul Poloniei. Problema soartei actualelor frontiere ale Poloniei, după un al treilea război mondial, e cauza principală a confuziei din sânul emigraţiei poloneze.

In urma acordului dintre Ribbentrop şi Molotov din August 1939, aproape jumătate din teritoriul polonez — 167.313 Kmp — a fost oferit Rusiei. Conferinţele dela Yalta şi Potsdam au sancţionat stăpânirea sovietică până la linia Curzon, iar Poloniei, pentru apărarea intangibilităţii frontierelor căreia a fost declanşat ultimul război, i s'a dat drept compensaţie teritoriile germane dela răsărit de linia Oder - Neisse şi o parte din Prusia Orientală — în total, o suprafaţă de 114.549 Kmp.

Pentru amorul propriu naţional al Polonezilor, care odinioară îşi întindeau stăpânirea până la Nipru, pierderea părţii dela răsărit a ţării lor a fost dureroasă. La aceasta s'a adăugat şi enorma sarcină de a evacua aproape cinci milioane de oameni din regiunea cedată şi a-i coloniza în cea luată dela Germania. Făcând abstracţie de implicaţiile politice create, valoarea materială a noilor achiziţii teritoriale e mult superioară. Anexând regiunea dela est de linia Oder - Neisse, Polonia şi-a dublat rezervele de cărbune, de potasă, minereuri şi alte materii prime necesare desvoltării industriei, care lipsesc complet în teritoriile pierdute. Instalaţiile industriale preluate dela Germani aveau în 1945 o capacitate egală cu aceea a vechii Polonii. Producţia agricolă a aflat la fel o creştere apreciabilă, pământurile din Vest, situate într'o zonă climatică favorabilă, fiind mult mai bune decât cele din mlaştinile Pripet-ului şi dispunând de lucrări de ameliorare excelente. Pe de altă parte, prin înglobarea porturilor Stettin şi Danzig, Polonia, care n'avea decât o mică ieşire la mare şi un port artificial, Gdinia, a obţinut baze maritime apte să favorizeze desvoltarea considerabilă a comunicaţiilor şi comerţului pe apă. Datorită aportului teritoriilor germane anexate, nivelul industrial de astăzi al Poloniei întrece pe al Italiei şi se apropie de cel al Franţei.

In situaţia de faţă, emigraţia poloneză nu consideră prea favorabil perspectiva revenirii la vechile fruntarii ale Poloniei. Unii doresc să se menţină status quo-ul actual, iar alţii vor ca la teritoriul prezent să fie realipite ţinuturile din răsărit. Nulipite ţinuturile din răsărit. Numai puţini se împacă cu gândul renaşterii Poloniei de dinainte de războiu, care ar fi mai înapoiată economic decât cea de astăzi şi cu posibilităţi de desvoltare mult mai limitate.

Realipirea teritoriilor stăpânite de Ruşi va ridica probleme tot aşa de dificile, ca şi cele intervenite după terminarea ultimului războiu. Din nou va trebui deplasată o populaţie de 5 milioane de locuitori în locul celei aduse de Ruşi. In cazul că Uniunea Sovietelor va fi desmembrată în state naţionale, această dificultate va fi agravată de rezistenţa probabilă a Ucrainenilor şi Ruşilor Albi care constituiau în 1939 jumătate din populaţia Poloniei răsăritene, ca şi aceea a Lituanienilor, care nu vor renunţa uşor la pierderea pentru a doua oară a vechii lor capitale Vilna. E firesc, deci, ca mare parte din emigraţia poloneză să nu aştepte o soluţionare fericită a situaţiei ei proprii şi a independenţei Poloniei dela un alt războiu, ci mai curând dela crearea unui echilibru coexistenţialist între Vest şi Est, care ar face posibilă neutralizarea ţărilor satelite. Cu o astfel de concepţie, hotărirea reîntoarcerii din timp în ţară e ispititoare.

Dilema emigraţiei poloneze în privinţa frontierelor statului polonez de după eliberare influenţează şi atitudinea ei faţă de ideea federalizării Europei. Dintre toţi emigranţii de dincolo de Cortina de Fer, Polonezii sunt cei mai convinşi susţinători ai unei federaţii regionale în Europa Orientală. Ei sunt contra unei soluţii pan-europene, care ar face din statele mici sateliţii marilor puteri şi ar acorda Germaniei, datorită poziţiei ei centrale, populaţiei masive şi forţei economice, un rol preponderent pe Continent. Federaliştii polonezi privesc linia Oder-Neisse ca o frontieră care afectează nu numai relaţiile dintre Polonia şi Germania, ci dintre toate statele est-europene şi Germania. Ei insistă că Germania ameninţă toate statele situate între Baltica şi Marea Neagră şi că singura cale de a neutraliza acest pericol e să se facă din linia Oder - Neisse frontiera occidentală a federaţiei regionale est-europene.

Schema regională poloneză diferă de cea dunăreană spre care

înclină Ungurii. Polonezii suspectează o astfel de federaţie, din care ar face parte şi Austria, că s'ar apropia de Germania şi ar promova tendinţele separatiste ale Croaţilor, Slovenilor şi Slovacilor. Deşi în trecut susţinători ai prieteniei cu Ungurii, Polonezii preferă acum pe inamicii de ieri, Cehii. Federaţia preconizată de Polonezi e vechea formulă Intermarium, incluzând Statele Baltice, Polonia şi statele din Basinul Dunărean, fără Austria. Economic, Intermarium-ul ar fi centrat pe basinul Silezia - Ostrawa, în curs de integrare sub dominaţia comunistă.

Ca şi alte planuri de federalizare continentale sau regionale ale emigraţiei est-europene, şi cel polonez e conceput în funcţie de conjunctura politică internaţională posibilă în momentul eliberării sau „neutralizării". Situaţia reală însă s'ar putea să difere mult de cea prevăzută şi Polonia nu va avea de ales decât soluţia restabilirii şi consolidării statului naţional, în frontierele dintre 1918 - 1939. In acest caz, prin forţa lucrurilor, va fi aliatul nostru firesc împotriva oricăror tentative imperialiste ucrainiene.

In jurul asasinării lui M. Cernak

Autorii asasinării fruntaşului slovac Matus Cernak, care a făcut atâta vâlvă acum câteva luni, au rămas până acum neidentificaţi. Atât autorităţile de anchetă cât şi declaraţiile prietenilor politici ai victimei au lăsat să se întrevadă că atentatorii trebuie căutaţi dincolo de Cortina de Fer. Unele ziare germane au publicat însă în luna Octombrie nişte informaţii din sursă americană, de natură să admită şi alte ipoteze asupra originei atentatului.

Ultimele cercetări ale poliţiei germane ar fi stabilit că pachetul expediat lui Cernak la 4 Iulie din Frankfurt conţinea, în afară de 700 gr. explozibil TNT, o granată de mână, a cărei construcţie era necunoscută la începutul chiar Interpol-ului. Intre timp s'ar mai fi aflat că atentatul a fost anunţat deja la 1 Iulie, aşa dar 5 zile înainte de explozia din München, Biroului Federal de Investigaţii american (FBI). Această prevenire a fost făcută poliţiei din Chicago de fostul deputat al Partidului Slovac Democrat, Dr Mihail Zibrin. Zibrin a aparţinut până în 1949 Consiliului Slovaciei Libere din exil şi a făcut parte în timpul ocupaţiei germane din aşa zisa Secţie a 2-a, o organizaţie subterană cehă, compusă în mare parte din foşti ofiţeri. Zibrin pretinde că informaţia asupra atentatului plănuit i-a fost furnizată de un membru al acestei organizaţii. Poliţia americană n'a considerat însă urgentă cercetarea cazului semnalat.

Pe de altă parte, unii din reprezentanţii Consiliului Naţional Slovac, a cărui organizaţie din Germania era condusă de Cernak, ar fi primit în ultimul timp scrisori de ameninţare în care sunt preveniţi să nu „atace unitatea Cehoslovaciei şi să nu pactizeze cu Germanii Sudeţi". Scrisorile ar fi semnate cu numele atentatorului Gabcik, care a organizat în 1942 asasinarea protectorului nazist al Boemiei şi Moraviei, Heydrich.

Aceste noi elemente intervenite în lămurirea atentatului contra lui Cernak ar întări bănuiala iniţială a unor cercuri din emigraţie că naţionalistul slovac a fost victima unei organizaţii cehe. Chiar dacă această ipoteză ar fi pe deplin confirmată de cercetările poliţiei, afacerea ar fi probabil mușamalizată, Americanilor neconvenindu-le un scandal care i-ar pune în situaţia delicată să ia poziţie contra emigraţiei cehe. Beneficiarii unei astfel de desbateri publice ar fi numai comuniştii.

O altă versiune a cauzei asasinării lui Cernak, aceea că ar fi fost condamnat să moară de către o organizaţie de spionaj, posibil comunistă, pentru care ar fi lucrat, nu s'a confirmat. Presupunerea era bazată pe faptul că s'a găsit depusă pe numele lui o sumă apreciabilă, prea mare pentru a fi provenit numai din contribuţiile membrilor emigraţiei slovace. In afară de aceasta, unele antecedente din viaţa lui Cernak nu excludeau această ipoteză. Cernak a fost ministru de instrucţie în primul guvern slovac al abatelui Tiso, iar după aceea, tot timpul războiului, ministru plenipotenţiar în capitala Reich-ului. După capitulare Tiso şi colaboratorii lui au fost condamnaţi de Cehi la moarte şi executaţi ; contra lui Cernak a fost pronunţată însă numai o sentinţă de doi ani închisoare. După punerea oficială în libertate, a fugit în Austria în maşina unui diplomat, în timp ce soţia sa, măritată acum cu un fruntaş comunist, a rămas în Slovacia. Unii dintre conducătorii slovaci din exil au atras atenţia prudent — de mortuis nil nisi bene — asupra punctelor neclare din trecutul politic al lui Cernak, unul dintre ei, profesorul Durcansky, indicând şi relaţiile bune ale victimei cu organizaţia Free Europe, organizaţie care nu recunoaşte aspiraţiile separatiste ale Slovacilor.

După dispariţia lui Cernak, Consiliul Naţional Slovak a pierdut mult din puterea sa combativă. In lupta pentru independenţa Slovaciei, primul loc îl deţine, ca şi înainte, Comitetul Slovac de Eliberare, de sub conducerea profesorului Ferdinand Durcansky. Sprijinul cel mai puternic acordat celor două organizaţii slovace în exil vine din partea Ligei Slovacilor din America, care, după primul război mondial a contribuit hotărîtor la încheierea acordului dela Pittsburg pentru crearea Cehoslovaciei, iar acum a devenit promotorul principal al ideii unei Slovacii libere şi independente.

TITO CERE EXTRADAREA LUI ANTE PAVELICI

După o informaţie a agenţiei americane „United Press", poliţia argentiniană ar căuta actualmente pe Dr Ante Pavelici, conducătorul organizaţiei naţio-

(Continuare în pag. 13)

DIN LUMEA EXILULUI

IN SPRIJINUL ACTIUNII DELA BERNA

Apropiindu-se procesul tinerilor români cari au întreprins atacul împotriva legaţiei reperiste dela Berna, câţiva membri ai Camerei Reprezentanţilor Statelor Unite au atras atenţia plenului asupra importanţei acestei acţiuni pentru lămurirea opiniei publice occidentale asupra tragediei popoarelor subjugate de Soviete. Textul acestor intervenţii a fost reprodus în buletinul Congresului „Congressional Record".

Unul din aceste buletine a publicat, sub titlul „Apărarea tinerilor anticomunişti dela Berna", memoriul redactat de „Comitetul pentru Susţinerea Apărării Anticomuniştilor dela Berna", prezentat Camerei Reprezentanţilor la 29 Iulie de către deputatul din Indiana, Ray J. Madden. In cuvântul său introductiv, deputatul Madden a subliniat că „acest grup urmărit de conspiraţia comunistă a făcut un sacrificiu pentru a împiedeca extinderea viitoare a tiraniei sovietice".

Câteva zile mai înainte, la 25 Iulie, deputata statului New York, Katharine St. George, a citit în faţa reprezentanţilor Statelor Unite un mesagiu primit dela un prieten român, cuprinzând câteva „interesante şi, pentru mine, noi aspecte ale capturării Legaţiei Române din Berna de către un grup de tineri studenţi români anticomunişti". „In timp ce ne dăm seama", a adăugat Mrs. K. George, „că războiul nuclear e de neînchipuit şi că trebue să-l evităm cu orice preţ, inimile şi simpatiile noastre continuă să fie de partea sateliţilor subjugaţi cari lâncezesc dincolo de Cortina de Fer. Nu putem decât să aplaudăm aceste lovituri date pentru cauza libertăţii".

La 2 August, deputatul de Michigan Alvin M. Bentley a cerut Camerei să fie înserată în „Congresional Record" o scrisoare primită dela preşedintele Fundaţiei pentru Infrângerea Comunismului, privitoare la ocuparea legaţiei române din Berna. Preşedintele Fundaţiei pentru Infrângerea Comunismului (Foundation to Defeat Communism), Louisa Gunther, a expus în această scrisoare istoricul şi mobilele acţiunii dela Berna şi contribuţia ei la lupta anticomunistă :

„Acţiunea tinerilor patrioţi a ajutat cauza libertăţii, oriunde mai există încă libertate. Cauza lor e cauza oamenilor liberi de pretutindeni... Să ajutăm pe aceşti oameni care şi-au riscat vieţile şi au acceptat voluntar riscuri sigure, pentru a dovedi că Uniunea Sovietelor întreţine în permanenţă spionajul şi subversiunea împotriva lumii libere... E în interesul luptei noastre anticomuniste ca participarea la apărare să fie asigurată. Dacă apărarea acestor băieţi va fi bine organizată şi cazul lor apărat strălucit, atunci copiii noştri vor fi scutiţi de ororile ocupaţiei, torturei, îndoctrinării forţate, proceselor înscenate şi altor instrumente hidoase ale trădării comuniste... Aceşti patrioţi au un mesaj pentru lumea liberă. Procesele cunoscute în istorie au alterat cursul istoriei şi şi acest proces poate să producă o mare victorie de partea umanităţii, Creştinătăţii şi libertăţii".

Declaraţia „Comitetului pentru Susţinerea Apărării Tinerilor Anticomunişti dela Berna" a mai fost propusă spre publicare încăodată Camerei Reprezentanţilor, la 2 August, de către deputatul de origine poloneză al statului Wisconsin, Clement J. Zablocki.

„Lupta pentru sufletul omenesc", a spus Clement Zablocki, „a caracterizat întreaga istorie a omenirii. Totuşi lupta nu a fost probabil niciodată aşa de intensă şi de extremă ca în zilele noastre. E intensă în eforturile popoarelor libere de a ajuta naţiunile dominate de comunişti să-şi recâştige independenţa ; e extremă în eforturile comuniştilor de a impune ideologia lor popoarelor capturate."

„Omul a rezistat întotdeauna opresiunii şi va continua să reziste până când spiritul libertăţii va trăi în fiecare inimă omenească. Locuitorii ţărilor captive şi rudele şi prietenii lor de dincoace de Cortina de Fer vor continua să vorbească şi să demonstreze contra tiraniei şi opresiunii roşii. Aceste demonstraţii trebuie să se bucure de atenţia noastră şi simpatia noastră trebuie să fie cu acei cari luptă pentru libertate şi pentru recunoaşterea demnităţii omului".

IN GERMANIA SUNT JUDECATORI!

Când s'a ţinut în Aprilie trecut, la München, alegeri pentru învestirea unui nou Comitet cu conducerea Asociaţiei Românilor din Sudul Germaniei, preşedintele şi membrii Comitetului de până atunci au recurs la procedeele balcanice, învăţate pe vremuri în ţară, pentru a-şi asigura realegerea.

E o condiţie elementară a legitimităţii oricărei alegeri, la care nu se prezintă doar un „partid unic", ca listele de alegători să fie accesibile şi opozanţilor. De acest lucru erau conştienţi şi cei cari le aveau în păstrare, aşa că la început au pro-

mis că le vor pune la dispoziţie, ca pe urmă să recurgă la tot felul de subterfugii—unuia începând să-i ţiue pe neaşteptate urechea— pentru a se putea sustrage obligaţiilor.

Ca să-şi asigure majoritatea procurilor au recurs la alt procedeu deochiat, cerând în scrisori adresate în numele Comitetului, ca cei care nu se pot prezenta personal la alegeri să trimită procurile... unuia din membrii comitetului. Nefiind siguri nici de efectul acestor procedee „democratice", au mai aranjat o anchetă, menită să compromită pe unii membri ai opoziţiei, care după aceea s'a dovedit a fi farsa a doi indivizi fără scrupule.

Animaţi de aceiaşi dorinţă de permanentizare la conducere, membrii Comitetului din Köln ai Asociaţiei Românilor din Nordul Germaniei au imitat punct cu punct isteţimea confraţilor dela München. In plus, nici n'au mai crezut necesar să fie până la sfârşit vreunul din opozanţi de faţă, ci s'au strâns pur şi simplu în casa unui asociat şi şi-au împărţit „demnităţile" unul altuia.

Numai că aici stratagema n'a mai mers. Câţiva compatrioţi şi-au învins aversiunea resimţită de oricine-i silit să recurgă la arbitrajul străinilor şi s'au adresat justiţiei germane. Petiţionarilor li s'a anunţat scurt timp după aceea hotărîrea tribunalului: „Alegerea din 31. 7. 1955 nu e valabilă... Tribunalul a dispus numirea unei conduceri interimare, cu misiunea de a convoca o nouă Adunare Generală". Celor doi membri desemnaţi de tribunal să preia conducerea provizorie „li s'a pus energic în vedere, ca totul să decurgă reglementar, altminterea riscându-se să fie refuzată din nou înregistrarea".

SCOLI ROMANESTI

Scoala dela Augsburg. In anul trecut au funcţionat două şcoli româneşti în Germania, sub îndrumarea Dlui învăţător Grigore Scorochirja: la München şi Augsburg.

In contrast cu blazarea celor în vârstă, micuţii români au frecventat cu mult drag cursurile ţinute Sâmbăta şi Duminica după masă, învăţând repede să vorbească limba românească şi manifestând un viu interes pentru proecţiile de fotografii reprezentând peisagii din ţară. Două serbări organizate de copii şi învăţătorul lor în cele două oraşe au fost foarte reuşite şi au redeşteptat şi în participanţii în vârstă amintiri înăbuşite de vreme şi amărăciunile exilului.

Finanţarea şcolilor în anul trecut a asigurat-o Misiunea Catolică Română din Germania, condusă de Păr. Florian Müller. Misiunea încetându-şi între timp activitatea, şcoala dela München n'a mai putut fi redeschisă. La Augsburg, Dl Scorochirja a început totuşi cursurile la 1 Octombrie, sprijinit deocamdată numai de micile donaţii ocazionale ale câtorva compatrioţi. La cursurile, care se ţin în localul Institutului Englez (Englisches-Institut), participă regulat 23 de copii de vârste diferite. Impresionant e cazul unui cetăţean german repatriat recent din România, unde a stat cu paşaport, care, cum a auzit de şcoală, şi-a şi adus la cursuri cele două fetiţe ale sale. Noile eleve au entuziasmat colegii, cari n'au văzut niciodată România, cu povestirile lor naive despre Bucureşti şi alte amintiri din scurta lor copilărie în ţară.

Rio de Janeiro. Manifestându-se necesitatea unei şcoale pentru copiii din colonia română din Rio, s'a decis înfiinţarea acesteia la Casa Română, unde se vor preda lecţii de Catehism, Istorie Geografie şi Limba Română.

Scoala Casei Române a fost inaugurată la 29 Octombrie. Lecţiile sunt predate de Păr. Anchim Useriu —Catehism — şi Dl Prof. I. G. Dumitriu —Istorie, Geografie şi Limba Română. Cursurile au loc, pentru început, în ultima Sâmbătă a fiecărei luni.

CASA ROMANA DIN RIO DE JANEIRO

Grupul de români din Rio de Janeiro desfăşoară în cadrul Asociaţiei Culturale Româno-Braziliene o susţinută activitate menită să menţină în sufletul compatrioţilor amintirea patriei îndepărtate şi să informeze localnicii asupra ţării latine dela Gurile Dunarii.

La 28 August a avut loc la Casa Română, comemorarea Cântării României de Alecu Russo. A vorbit în faţa unei numeroase asistenţe Dl Prof. I. G. Dumitru. Dl George Gramă a executat muzică românească la acordeon, iar bufetul a fost aranjat de către D-le Lileta Butculescu, Caty Atanasiu, Aurica Cocănescu şi D-nii D. Mihăescu, D. Nicolau şi M. Preotescu. Loteria a fost organizată de D-nii Marcu Nicolau şi Aldea Cerchez.

La 24 Septembrie, tot la Casa Română,—în asistenţă fiind remarcaţi diverşi membri ai Corpului Diplomatic — Dl Prof. I.G. Dumitriu a întreţinut ascultătorii cu o duioasă evocare întitulată „Cu Nelu Mânzatu prin Bucureştii de altădată". Contribuţia D-lui Dr. Faust Brădescu a fost o complectare deosebit de plăcută.

Programul de activitate al Casei Române prevede pentru lunile viitoare următoarele manifestaţii:

S'a decis sărbătorirea zilelor de 8 Noembrie—Sfinţii Arhangheli Mihail şi Gavril—,sărbătorirea în comun la 25 Decembrie a Crăciunului, aniversarea naşterii lui Mihail Eminescu la 15 Ianuarie, a Unirii Principatelor la 24 Ianuarie, alipirea Basarabiei şi Bucovinei la 27 Martie, sărbătorirea Sf. Paşti, Ziua Independenţii şi Ziua Eroilor.

Mai e prevăzută organizarea unei serii de conferinţe, dizertaţii, etc., la Casa Română sau sub auspiciile Casei Române, în

legătură cu poporul nostru, literatura şi arta românească, actuala luptă de desrobire etc., precum şi organizarea unei expoziţii de artă naţională şi reproducerea unei frumoase hărţi turistice a României.

TITO CERE EXTRADAREA LUI ANTE PAVELICI

(Urmare din pag. 10)

naliste croate Ustaşa, pentrucă ar fi avut legături cu Alianza Libertadora Nacionalista, o grupare peronistă.

Un ziar argentinean de stânga, „Noticias Graficas", din 15 Octombrie, precizează însă că acţiunea autorităţilor argentiniene a fost provocată de o cerere a guvernului iugoslav, interesat să-i fie extrădaţi toţi „criminalii de războiu" din Argentina, „printre cari Pavelici ocupă un loc proeminent".

Reprezentantul titoist la Buenos Aires a mai cerut în numeroase rânduri extrădarea lui Ante Pavelici, dar guvernul Peron a refuzat să discute această chestiune, aşa cum a refuzat şi guvernul Statelor Unite să livreze lui Tito pe locţiitorul lui Pavelici, stabilit din 1945 în Los Angelos. Schimbarea de regim în Argentina a fost imediat folosită de dictatorul iugoslav pentru a încerca să lichideze pe cel mai periculos adversar al guvernului din Belgrad şi al unităţii Jugoslaviei.

Chestiunea decapitării naţionalismului croat a devenit urgentă mai ales după revenirea lui Tito în lagărul sovietic. Câtă vreme a fost nevoie să menajeze susceptibilităţile Vestului, Tito a slăbit teroarea împotriva catolicilor croaţi, limitându-se la şicane administrative. La rândul lor, Croaţii s'au menţinut oarecum în rezervă, preferând răul mai mic al Jugoslaviei comuniste eretice celui mai mare al obedienţei totale faţă de Moscova. Reintegrarea Jugoslaviei în blocul sovietic va activa din nou naţionalismul croat. Suprimarea lui Pavelici, reprezentantul principal al acestui naţionalism, e socotit deaceea de Tito ca cea mai necesară măsură preventivă, pentru evitarea desmembrării Jugoslaviei în momentul isbucnirii unui al treilea război mondial.

MUNCA FORTATA IN R. P. R,

(Urmare din pag. 9)

Occidentale la graniţa rusească. Lingvistic şi etnologic e un fel de insulă latină în imensa mare slavă. Istoria poporului român merge până la Romani, deşi ca stat România nu există decât de 75 de ani. Dificultăţile întâmpinate aici în ultimul secol au fost mai acute decât în ţările vecine. Acest lucru se oglindeşte în desele schimbări de frontiere şi alianţe şi mai ales în viaţa politică internă".

Convingerea autorului e că lipsa de stabilitate politică şi socială, datorită guvernelor pseudo-democratice dintre cele două războaie şi dictaturilor carlistă şi antonesciană, a înlesnit hotărîtor sovietizarea ţării: „Sase luni dela intrarea comuniştilor în guvernul de coaliţie, au pus mâna pe întreaga putere în România. Reînoirea statului politist, care a fost caracteristica regimului Antonescu, n'a întâmpinat niciun obstacol. Lagărele de concentrare erau intacte, membrii Gărzii de Fer formând primul rezervor de condamnaţi la muncă forţată".

REVISTA «CARPATI» Nr. 6-7-8

(Urmare din pag. 7)

să menţină nestinse în inima noastră ţelurile culturii româneşti, acum în clipa când în ţara ocupată de bolşevici nu mai este posibilă nicio manifestare autentică pe acest plan.

Indiscutabil această tribună culturală este una din marile realizări ale sbuciumatului nostru exil şi noi ne facem o datorie în a ilustra valoarea acestei fapte.

Remarcăm stilul evocator al Dlui Seicaru în „Parodia lui Dorian Gray, N. D. Cocea"; înălţătorul poem „Cântec lui Roman Lull" al maestrului Aron Cotruş şi nuvela Dlui N. S. Govora, „Soldatul Mihai Cîmbrică".

SPERANTE SI NELINISTI IN R. P. R.

(Urmare din pag. 15)

şi de ce să fie neliniştiţi. La Florica, reşedinţa familiei Brătianu, se găsesc 1.500 de Austriaci. Aceştia au fugit cu trupele ruseşti evacuate, dar nu li s'a permis să meargă în U.R.S.S. Refuzându-le şi Ungaria permisiunea de şedere, au avut noroc de generozitatea guvernului reperist care le-a fixat domiciliul la Florica. Unii dintre aceşti nenorociţi poartă urmele unor desfigurări oribile cu care i-a dăruit conaţionalii înainte de plecare — un avertisment cumplit pentru călăii de azi ai poporului român.

CONGRES STUDENTESC

Intre 22-28 Octombrie a avut loc la Tutzing-Bavaria un congres al delegaţilor studenţilor din organizaţia W. U. S. (World University Service). Congresul a fost precedat de un seminar la care au participat mai mulţi profesori universitari şi reprezentanţi ai autorităţilor germane.

Câţiva din studenţii români din Germania au luat parte la lucrările Congresului, ca membri ai Asociaţiei Studenţilor Refugiaţi din Germania, condusă de Dl Nicolae Paul.

DECES

La Hamilton, în Canada, a murit în urma unei grele operaţii Mihai Codreanu.

Originar din Ploieşti, şoferul Mihai Codreanu a părăsit ţara în 1941, forţat de prigoana antonesciană. Ca şi prin lagărul de muncă dela Rostock şi cel de concentrare dela Buchenwald. Lipsurile îndurate acolo i-au ros sănătatea, care nu s'a mai restabilit după aceea.

Câţiva ani după terminarea războiului a emigrat în Argentina şi mai târziu în Canada, unde şi-a sfârşit zilele. Fie-i ţărâna uşoară!

ŞTIRI DIN ŢARĂ

Gresală politică. Un tânăr poet a avut nenorocul să scrie într'o odă foarte progresistă, publicată în „Gazeta literară" şi următoarea strofă :

„Cu largu-i gest ţăranul aruncă'n nesfârşit
Seminţele de aur, aici, în colţ de ţară.
Slăvită fii tu mână ce'mparţi necontenit
Pământului, această semănătură rară."

Un critic vigilent a observat imediat că expresiunea „semănătură rară" este ambiguă, neputându-se pricepe dacă este vorba de un semănat rar sau de o sămânţă rară (fiindcă lipseşte din hambarele ţăranilor). Dar strofa conţine o greşală şi mai gravă. Face elogiul semănătorului cu mâna care este retrogradă, poezia progresistă cântând numai semănatul cu maşina. (Când sentimentul poetic este la paroxism rândurile sunt chiar încrucişate !)

Pregătirea în scoli. Cu prilejul deschiderii noului an şcolar, organul Ministerului Învăţământului, „Gazeta Învăţământului", dă la iveală starea cu totul nesatisfăcătoare a studiului limbii şi literaturii române. Se afirmă că elevii nu pot să facă o analiză gramaticală corectă şi nici să construiască o propoziţiune sau frază.

Una din cauzele acestei stări de lucruri este lipsa de pregătire a celor puşi să-i înveţe pe elevi. Tot după „Gazeta Învăţământului", unii din profesorii care predau limba şi literatura română la clasele V - VII (corespunzătoare cursului inferior de liceu din trecut) nu au o pregătire de specialitate. In special lecţiile de gramatică sunt la un nivel foarte scăzut.

Problema formării limbii şi a poporului român. Secţia de istorie a Academiei a fixat ca sarcină de lucru pe anul în curs institutelor de istorie din Bucureşti, Cluj şi Iaşi problema formării limbii şi a poporului român, considerând că această problemă n'a fost până acum studiată ştiinţific şi rezolvată. După cum afirmă profesorul Daicoviciu dela Cluj (unul dintre puţinii profesori universitari care s'au alăturat regimului comunist încă dela început), numai aplicând concepţia marxistă a istoriei, aşa cum este ea formulată şi aplicată de oamenii de ştiinţă sovietici, se poate ajunge la rezolvarea preblemei originei poporului român şi a continuităţii lui pe actualul teritoriu.

Pe lângă Academie a luat fiinţă o „Comisie specială pentru studiul formării limbii şi a poporului român". Este probabil că acestei comisiuni, organele de partid i-au indicat dela început rezultatul ştiinţific la care trebuie să ajungă. O afirmaţie făcută de prof. univ. C. Daicoviciu, într'un articol publicat în Contemporanul că întrebarea unde a luat fiinţă poporul român n'a fost rezolvată mulţumitor mai ales de către partizanii teoriei continuităţii poporului român, pare să sugereze soluţia care a fost probabil prescrisă comisiei.

Deocamdată comisia a constatat insuficienţa şi superficialitatea studiilor făcute în trecut şi lipsa unor specialişti pentru o serie întreagă de aspecte ale problemei. Poate şi pentru a scăpa de obligaţia de a susţine cu argumente pseudo-ştiinţifice soluţia indicată de partid, Comisia a elaborat un plan de cercetări pe teren şi în biblioteci şi arhive precum şi un plan de monografii speciale a cărui executare va cere mulţi ani.

Tip de om progresist. Săptămânalul „Contemporanul" face constatarea că scriitorii reperişti zugrăvesc nejustificat de des tipul directorului de întreprindere rutinier şi birocratizat.

Morală socialistă. „România Liberă" dă un exemplu interesant de colaborare socialistă între întreprinderi. Ştiind că există o dispoziţie a Ministerului Căilor Ferate prin care se interzisese cântărirea vagoanelor de marfă în staţiile de plecare (pentru a grabi circulaţia vagoanelor şi a înlătura responsabilitatea C. F. R. - ului pentru furturi în cursul transportului) şi că în uzinele siderurgice Hunedoara nu există mijloace şi nici timp pentru cântărirea vagoanelor, administraţia carierelor de calcar din Băniţa a ajuns să trimeată combinatului siderurgic vagoane încărcate cu câte 9 tone calcar, însă însoţite de un fraht în care se treceau 16 tone.

Acelaşi procedeu era folosit şi de întreprinderea (tot de stat şi tot de comunişti condusă) pentru colectarea metalelor, care expedia vagoane încărcate cu 6 - 8 tone fier vechi, însă trecute în fraht ca 10 tone.

Procedeul a fost descoperit când uzinele Hunedoara au instalat câteva cântare (cinci) şi au făcut câteva verificări.

Si în alte sectoare sunt cazuri asemănătoare : trei întreprinderi textile, „7 Noembrie", „Industria Bumbacului" şi „Ivănuş Constantin" trimit baloturi de stofe şi pânzeturi cu un metraj mai mic decât cel menţionat în factură.

Prevederile cincinalului. Conform legii pentru planul cincinal, votată în Decembrie 1950, producţia de tractoare a fostelor uzine I. A. R. din Braşov, denumite câtva vreme Sovromtractor, iar actualmente „Ernst Thaelmann", trebuia să fie de 5.000 bucăţi în 1955, fără a se menţiona că ar fi vorba de unităţi teoretice de 15 H. P.

Deşi se afirmă că planul cincinal al uzinelor a fost îndeplinit încă din luna Mai 1955 „Scânteia" recunoaşte că în cursul primelor nouă luni ale anului în curs, uzinele au livrat 2.637 tractoare socotite în unităţi de 15 H. P.

Cum aproape totalitatea tractoarelor produse în cursul acestui an sunt tractoare de tipul K. D. - 35 şi K. D. P. - 35 (producţia unui nou tip de tractor M. T. Z. fiind abia la început) cele 2.637 unităţi de 15 H. P. corespunde unui număr de numai 1.130 tractoare (reale) produse în decurs de nouă luni, ceeace corespunde producţiei de cca 1.500 bucăţi tractoare anual.

Rezultatul acesta este cu atât mai surprinzător, cu cât un număr de piese componente ale tractorului, care iniţial erau fabricate în uzina dela Braşov, acum sunt fabricate în alte uzine din ţară (ca de pildă în fostele uzine Costinescu dela Sinaia, actualmente I. C. Frimu) şi livrate pentru montare.

Aplicarea directivelor. Pentru a se mări producţia de nutreţuri (ca o condiţie prealabilă pentru înmulţirea şeptelului), regimul a dat directive şi a făcut propagandă în vederea desţelenirii islazurilor. După cum constată însă un lector dela Institutul agronomic într'un articol publicat în „Agricultura nouă", organul Ministerului Agriculturii, în aplicarea acestor directive s'au făcut numeroase greşeli : desţeleniri în epoci defavorabile, desţeleniri de pante cu o înclinaţie mai mare de 15 grade sau de terenuri care produceau o cantitate suficientă de fân, dar au dat recolte foarte slabe de cartofi şi porumb furajer. Deasemeni s'au făcut desţeleniri la alte adâncimi decât cele indicate.

„Rezerve de productivitate". „Scânteia" afirmă că la gospodăriile de stat şi la staţiunile de maşini şi tractoare există mari rezerve interne pentru sporirea productivităţii tractoarelor astfel încât aceste unităţi din deficitare să devină rentabile. Si ziarul enumeră câteva, cum ar fi : evitarea deplasărilor în gol ; îngrijirea tractoarelor pentru a se evita uzura supranormală ; evitarea risipei de carburanţi ; îmbunătăţirea calificării tractoriştilor astfel ca toţi să-şi realizeze normele iar schimburile de noapte să atingă aceeaşi productivitate ca cele de zi.

Speranţe şi Nelinişti în R. P. R.

După vizita de împăcare făcută lui Tito la începutul lunii Iunie, Hruşciov, Bulganin şi Micoian s'au oprit o zi la Bucureşti, pentru a primi raportul conducătorilor celorlalte state satelite, convocaţi de urgenţă în capitala Cominformului.

Populaţia românească fusese informată, dela om la om, de agitatorii regimului că potentaţii sovietici vor rămâne mai multe zile pe meleagurile reperiste, ca să viziteze diferite realizări din anii de democraţie populară. Plecarea precipitată a troicii Cremlinului a produs deaceea surprindere. Agitatorii partidului au lansat însă un svon care a dat o relativă satisfacţie poporului şi a creat în jurul persoanei tovarăşului Gheorghiu-Dej o aureolă de erou. Anume, se vorbea în ţară că Hruşciov şi Bulganin ar fi informat guvernul român că China trece printr'o gravă criză alimentară şi că pentru ajutorarea ei ar trebui mărită cota livrărilor de produse agricole a ţărilor comuniste din Europa. La această insinuare imperativă, Gheorghiu-Dej a replicat că România a făcut până acum cele mai mari sacrificii în această privinţă, dar că nu mai pot fi cerute altele noi muncitorilor români, ei înşişi abia având ce mânca. Rezultatul : Hruşciov et Co. s'au supărat şi au plecat, renunţând să mai vadă construcţiile capitale din R. P. R.

E clar că povestea cu resoluta opoziţie a lui Gheorghiu-Dej e de o naivitate ridiculă. Dar faptul că a prins la populaţie e o indicaţie că după umilinţa vizită dela Belgrad a întoarcea colţit şi în România speranţa unei atitudini mai independente faţă de pretenţiile sovietice.

La întreţinerea acestui climat psihologic a contribuit şi eliberarea din închisoare a câtorva politicieni. Aşa e cazul lui Guţă Tătărăscu. In casa acestuia din strada Polonă e sediul „Consiliului pentru Pace". Câteva zile după ce a fost eliberat a fost luată jos firma şi toată lumea era convinsă că locuinţa va fi restituită fostului proprietar. Firma a fost însă iarăşi fixată la locul ei şi lui Tătărăscu i s'a cedat altă locuinţă pe strada Filipescu. Celor care l-au vizitat, le spunea că în curând se va face o remaniere de guvern, care va avea în vedere şi persoana sa.

Tot în acel timp s'au produs câteva acte de rezistenţă care au mărit încrederea populaţiei în apropierea eliberării. Două din acestea sunt riguros confirmate. Primul e o luptă sângeroasă între o grupă de rezistenţi din Munţii Făgăraşului şi detaşamente de miliţie, soldată cu pierderi grele pentru comunişti ; în luptă a căzut şi un maior de miliţie, care a fost înmormântat cu mare pompă într'un sat de acolo. Al doilea a fost un act de sabotaj al muncitorilor din Deta-Banat, care au dat foc unei fabrici de placaj.

Toate acestea, plus evacuarea Austriei şi atitudinea mieroasă a conducătorilor sovietici faţă de puterile vestice încurajează populaţia românească să discute mai deschis decât înainte şi să facă planuri de viitor.

In aceiaşi măsură a slăbit în schimb încrederea uneltelor regimului în durabilitatea stăpânirii comuniste. Mulţi nu mai întervin cu brutalitatea de altădată să aresteze pe orice cetăţean care a fost mai slobod la vorbă, iar cei mai păcătoşi se gândesc la ziua când vor trebui să părăsească România, împreună cu trupele sovietice. Perspectiva aceasta nu le surâde, fiind în primul rând nesigură. Si au

(Continuare în pag. 13)

SCRISORI CĂTRE REDACȚIE

Păr. Petre Cadaru, Vilgertshofen-Germania: „Permiteți-mi a vă scrie următoarele: Dacă nu aveți vă rog procurați-vă imediat ziarul „Der Südost-deutsche" care apare în München și puneți la punct ceace scrie numărul 17 din Septembrie 1955 al acestui ziar, la pag. 1 și 2. sub titlu „Vertreibung", în legătură cu germanii din România. Aceștia n'au fost expulzați, vertrieben ci numai umgesiedelt, heim ins Reich, cum au dorit ei înșiși și guvernul de atunci al Reichului. Astfel de lucruri s'ar putea să mai apară și în alte numere ale acestui ziar. Nefiind competența mea să să le pun la punct, vă rog să preluați această sarcină, pentru a apăra cu demnitate interesele românești".

* * *

In ziarul indicat de Păr. Cădaru am citit într'adevăr pe prima pagină, sub titlu „Zehn Jahre Vertreibung", că „acum zece ani populația germană din Germania Orientală, Polonia, Cehoslovacia, Ungaria, România și Jugoslavia a fost livrată, printr'un act de samavolnicie al patriei de origine, fără egal în istoria dreptului internațional, nimicirii, deportării, expropierii și expulzării".

E justă afirmația Par. Cadaru că niciun German nu a fost expulzat din România. Doar Bucovinenii, care după războiu au fost predați rusilor, fiind considerați „cetățeni ruși", ca și cetățenii de origină etnică română din aceste provincii. Dealtfel, la Postdam, puterile învingătoare nici nu au înscris în faimosul lor tratat de tristă amintire, din anul 1945, expulzarea Germanilor din România, cum hotărâseră cu Germanii din teritoriile Reich-ului de sub ocupație (administrație) rusă și polonă și cu cei din Cehoslovacia și Ungaria. Sârbii—prin analogie—au expulzat o parte din Germanii de pe teritoriile lor, care mai scăpaseră cu viață în urma măcelurilor partizanilor lui Tito.

Legislația germană nu mai cunoaște termenul de „Flüchtlinge -refugiați", ci numește pe toți acei germani care după războiu și-au părăsit țara de origine, fie că au fost expulzați, expatriați sau au fugit dinaintea invaziei ruse, doar „Vertriebene"—expulzați. Așa numitul Bundesvertriebenengesetz" face însă o mică distincție, vorbind de „Vertriebene, die nicht Heimatvertriebene sind, die ihren Wohnsitz im Zusammenhang mit den Ereignissen des zweiten Weltkrieges infolge Vertreibung (Flucht) verloren haben—alungați, care nu sunt alungați din țară, care și-au pierdut domiciliul lor în legătură cu evenimentele celui de al doilea războiu mondial în urma alungării (fugii)". Această lege germană specifică că: „zum einheitlichen Vertreibungsgebiet gehören: ... Siebenbürgen, Banat, Bukovina... (Din teritoriul unitar al expulzării fac parte: ... Transilvania, Banatul, Bucovina.)

Germanii din România care se găsec în afară de frontierele țării, în Germania și Austria, au ajuns aici din motive diferite:

a) un număr mic dintre ei au plecat—de bună voie—înainte de primul sau al doilea războiu mondial;

b). Germanii din Bucovina, Basarabia, Dobrogea și județele Bistrița și Năsăud au fost—în parte—"umgesiedelt„ pe baza unor convenții de stat între guvernul german pe de o parte și guvernul Rusiei, României și Ungariei pe de altă parte;

c) Sașii și Svabii cari au putut —în număr infim—să fugă din fața invaziei ruse.

d) alți Sași și Svabi au fost duși în Uniunea Sovietelor la muncă forțată, fiind apoi trimiși („entlassen") în Germania sau Austria, nu în România, pentru a îngroșa rândurile germanilor liberați din captivitatea sovietică;

e) în fine Svabii și Sașii din o a treia categorie au fost membri ai Waffen-SS-ului german, în care au fost siliți să se înroleze tot pe baza unei înțelegeri statale dintre Hitler și Antonescu, căzând apoi pe teritoriul german sau austriac în mâinile armatelor aliate; după liberare nu s'au mai întors în România.

Deci în nici unul din cazuri nu e vorba de o expulzare a Germanilor din România. E bine de amintit în această privință că împotriva deportărilor în Rusia a unei părți din tineretul german a protestat însuși Iuliu Maniu, cunoscut pentru adversitatea lui împotriva alianței României cu Germania în rasboiul antibolșevic. La fel trebuie amintit sprijinul pe care populația românească l-a dat celor vizați să fie deportați, ascunzându-i, procurându-le acte faise sau făcându-le accesibile alte mijloace pentru a se putea sustrage arestării. Există multe mărturii impresionante asupra acestui episod tragic și mulți germani cari erau în vremea aceea în România recunosc că populația românească, în majoritate copleșitoare, a avut o atitudine loială și solidară față de concetățenii germani persecutați, întărind astfel și mai mult bunele relații de convietuire care au existat întodeauna între cele două naționalități în Ardeal, Banat, Bucovina, Dobrogea și Basarabia.

E adevărat că unii din refugiații germani din România se califică fără temeiu „Vertriebene", în special dintre Bucovineni, cari știu pre bine cum au ajuns în Germania. Ne-a mai fost semnalat de un compatriot faptul că în programul unei serbări a Bucovinenilor a fost prevăzută și o „Gedenkfeier aus Anlass der Vertreibung". Dacă recurg la această denumire cu intenția de a falsifica adevărul și a descredita astfel bunul nume al poporului nostru, e un procedeu ilegal. Socotim însă, așa cum am remarcat mai sus, că se face uz numai de un terminus tehnicus, consacrat de legislația germană, așa cum și refugiații români fac uz de „Verschleppter" — persoană deplasată— deși foarte puțini aparțin acestei categorii. Dealtfel, nicio comunitate a Germanilor din România nu pretinde oficial că reprezintă interesele unor expulzați. Astfel „Landsmannschaft"-ul Bucovinenilor se intitulează „der Umsiedler..."—red.

Herausg.: Verlag VESTITORII, Dachauerstr 119, Muenchen 2 - Germany; Inh.: Tr. Golea, Massmannstr.4, Muenchen
Verantwortlicher Redakteur: Dr. Virgil Velescu, Blutenburgstr. 29 - Muenchen 2 — Erscheint monatlich